

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Berta Csaba ügyvéd (Szolnok, Szigligeti út 3. szám) által képviselt ... felperesnek a Dr. Mocsai Zoltán ügyvéd (Cegléd, Rákóczi út 26-28. fszt. 5. szám) által képviselt alperes neve ... alperes ellen szavatossági igény érvényesítése iránt indított perében a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 8.P.20 964/2005/31. számú ítélete ellen az alperes által 33. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és a marasztalás tőkeösszege után az alperes által fizetendő kamat mértékét 2005. január 1-jétől a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyezőben állapítja meg.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt a felperesnek 48 000 (Negyvennyolcezer) forint, az általános forgalmi adót is magában foglaló fellebbezési eljárási költséget.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s:

A fizetési meghagyás kibocsátásával indult, de az alperes ellentmondása folytán perré alakult eljárásban meghozott ítéletében az elsőfokú bíróság - a keresetnek helytadva - kötelezte az alperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt a felperesnek 1 500 000 Ft tőkét, és az után 2002. december 13-tól évi 11 % késedelmi kamatot valamint a perrel felmerült költségeit.

Tényként állapította meg, hogy az alperes hibásan teljesített, mert az általa szolgáltatott szoftver nem felelt meg a szerződéses kikötéseknek, ezért a felperes jogszerűen gyakorolta vele szemben az elállást, aminek következtében az alperes kötelessé vált a részére már korábban kifizetett ellenérték visszafizetésére.

Az ítélet ellen előterjesztett fellebbezésében az alperes elsődlegesen annak megváltoztatását és a kereset elutasítását, másodlagosan pedig annak megállapítását kérte, hogy a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (Sztv.) 49. §-ának (4) bekezdése alapján - figyelemmel az általa elvégzett munkára - legalább mérsékelt összegű díjazás illeti, nem kötelezhető tehát a díj teljes összegének visszafizetésére. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság döntése meghozatalakor nem tulajdonított döntő jelentőséget annak, hogy a felperes 2003. december 18-án okiratban ismerte el az átadott szoftver hibátlan működését és azt sem értékelte kellő súllyal, hogy a felperes által az alperes képviselőjének távollétében CD-re mentett és a szakértő rendelkezésére bocsátott program eredetivel való egyezősége kétséges, mivel a szakértő nem tudta kizárni a beavatkozás lehetőségét. A felperes tehát eljárásával maga hiusította meg a bizonyítást, így annak következményeit - a rá háruló bizonyítási teherre tekintettel - maga tartozik viselni.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

Az ítélet tábla az alperes fellebbezését az ügy érdemét érintő részében alaptalannak találta.

Az elsőfokú bíróság a szükséges körben lefolytatott bizonyítás eredményeként helytállóan állapította meg, hogy a felperes a szolgáltatott mű felhasználásra való alkalmatlansága miatt és az Sztv. 49. § -ának (3) bekezdésében foglalt feltételek fennállására tekintettel jogszerűen gyakorolta a szerződéstől díjfizetési kötelezettség nélkül való elállás jogát.

Az ítélet tábla az elsőfokú ítélet indokolását azonban - részben a fellebbezésben előadottakra is tekintettel - a következőkkel egészíti ki:

A perben beszerzett alap- és kiegészítő szakvéleményből, valamint a szakértőnek az alperes kérdéseire adott válaszából megállapíthatóan a szakértő a CD-re mentett, valamint a felperes által a saját gépére visszatelepített programrendszerben 1-8-ig terjedő számmal ellátva talált programot, melyek közül behatóbban a törzsadat-karbantartás modult (....exe), a számlázás modult (....exe) valamint a telephelyek közti adatáramoltatáshoz szükséges Sync.exe programot vizsgálta. Azexe, illetve azexe állomány alapszakvéleményben rögzített könyvtárszerkezete nem hagy kétséget afelől, hogy a felek 2003. december 18-án csak a számlázást tartalmazó modul átadás-átvételéről készítettek megállapodást. A megállapodás szövegében ugyanis kizárólag a bizonylatokra vonatkozó előírásoknak megfelelő bizonylatok készítéséről, azok helyes sorszámozásáról, a kiállított értékesítési számlák formai, alaki követelményeknek történő megfeleléséről, valamint a csak a számlázásra vonatkozó Felhasználói kézikönyv átadásáról esik szó. E feladatok ellátása pedig az alapszakvélemény 9. oldalától kezdődő leírások szerint a számlázó modul (....exe) funkciójának felelt meg.

Az alperes ügyvezetőjének a fellebbezési tárgyaláson tett nyilatkozata szerint 2003. december 18-án - az okiratban foglaltakkal ellentétben - nem a szoftver 3 példányának átadása történt meg, hanem ténylegesen az alperesi ügyvezető a saját notebookjáról telepítette át az utolsó elkészült modult a felperes ...i központjában levő egyik számítógépre azzal, hogy azt karácsony és szilveszter között még a telephelyeken lévő további egy-egy gépre is rá kellett telepítenie. Emellett az alperes ügyvezetője az elsőfokú eljárás tett olyan nyilatkozatot, mely szerint 2004. januárjában a felperes ...i telephelyén és a ...i központban is járt biztosítandó a szerződésben vállaltak szerint a telephelyek közti online kapcsolatot.

Mindezeket egybevetve az elsőfokú eljárásban tanúként meghallgatott Z. B., K. Á., Sz. S. és F. H. vallomásában foglaltakkal, megállapítható, hogy a felperes számítógépeire a program feltelepítése 2003. december 18-án még folyamatban volt, a programrendszer tesztelést követő használatba vétele, ezen belül a tényleges adatokkal történő feltöltése és az online kapcsolat megteremtése 2004. januárjában indult meg csupán. A szoftver tehát ebben az időpontban még nem volt készen, következésképpen azt az alperes a felperesnek szerződésszerű formájában december 18-án át nem adhatta. A 2003. december 18-i átadásról készült okirat tehát - az alperesi hivatkozással ellentétben - sem tartalma, sem az alperes ügyvezetőjének nyilatkozatai, sem a perben feltárt bizonyítékok tükrében nem értékelhető az alperes által készített szoftver teljes terjedelmű, szerződésben kikötött feltételeknek megfelelő formában történő átadásának bizonyítékeként.

Mindez nem változtat azonban azon, hogy a perben a Pp. 164. §-ának (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel az okirat bizonyító ereje hiányában is a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy az alperes hibásan teljesített. E körben azonban az alperes alaptalanul hivatkozott fellebbezésében arra, hogy a felperes számítógépeire telepített, majd onnan az alperes képviselőjének távollétében CD-re másolt, illetve a felperes számítógépére visszatelepített szoftver szakértői vizsgálata az eredetivel való egyezőség bizonyítottóságának hiányában nem eredményezhetett hiteles véleményt.

A felperesnek nem vitathatóan alapvető gazdasági érdeke fűződött a folyamatos ügyvitel feltételeinek megteremtéséhez. Miután tehát 2004. január elején - a tanúvallomások által is alátámasztottan - a szoftver használata már a törzsadatokkal való feltöltés során elakadt, (...exe állomány) és a felperes ugyancsak igazoltan többször sikertelenül próbálta az alperest elérni, nem volt tőle elvárható, hogy a szoftvert a számítógépein érintetlenül hagyva más formában próbálja meg az ügyviteli feladatok ellátását. Megfelelő gondossággal járt el tehát akkor, amikor számítógépes szakember (Sz. S.) segítségét igénybe véve azt adathordozóra mentve őrizte meg.

A szakértő ugyan valóban nem zárta ki a mentett szoftverbe történt rosszindulatú beavatkozás lehetőségét, illetve utalt arra is, hogy a szoftvert működtető ...operációs rendszer törlése és a felperes által régebben használt F. szoftvert működtető ... operációs rendszer visszatelepítése a számítógépekre is okozhatott az alperes által készített programrendszerben kedvezőtlen változást. Mindezeket azonban egyáltalán nem tartotta valószínűnek, ellenkezőleg, úgy nyilatkozott, hogy az általa vizsgált szoftver alperes által készített szoftverrel való egyezősége az, ami igen nagy valószínűséggel bír, ugyanis a

változtatásokról mindkét általa vizsgált szoftverben azonos időpontban történt biztonsági mentés. A szakértő 2003. december 18-i állapotnak megfelelő objektív rögzítést nem talált, azonban azt megállapította, hogy a 2004. január 21-i állapotnak megfelelő verzióban az adatáramoltatási modul nem működött, a 2004. február 3-i rögzítés szerint pedig a visszatelepített program ugyanazokat a hibákat mutatta, amelyeket a CD-re mentett változatban megállapított. (Így pl.: a menük közti átlépések nehézkessége, a szűrés funkció pontatlanságai, a táblák kitöltésénél a tartalomtól eltérő karakterek bevezetése stb.)

Nem kétséges, hogy a már teljes egészében kifizetett díjra tekintettel a felperesnek nyilvánvalóan érdekében állt, hogy működőképes programrendszert kapjon az alperestől, 2004-ben igazoltan több ízben fel is hívta az alperest a hibák kijavítására. Ilyen körülmények mellett nincs ésszerű indoka annak az alperesi feltételezésnek, hogy a felperes nyilvánvalóan jelentős költségkihatású beavatkozással generáltatott olyan, a szakvéleményben megállapított programhibákat, amelyeknek következtében a szoftver használhatatlanná vált. A szakértő által feltártak közül a törzsadatokkal való feltöltés lehetetlenségét illetve a telephelyek közötti adatáramoltatás megoldatlanságát pedig a tanúvallomások is alátámasztották.

Megjegyzi az ítélet, hogy az alperes teljesítése abban az esetben is hibásnak tekintendő, ha a szoftvert a felperes alkalmazottai megfelelő segítség, tájékoztatás, illetve a felhasználást segítő könyv átadása hiányában nem tudták használni. A törzsadatokat tartalmazó illetve a telephelyek közti kapcsolatért felelős modulra vonatkozóan pedig az alperes a felhasználói könyv átadását nem bizonyította és a felperes segítségkérő felhívásaira sem reagált.

Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a felperes a perben az alperes hibás teljesítését bizonyította, a kifizetett díj tehát a jogszerű elállás folytán részére visszajár.

Alapvetően tartott igényt az alperes fellebbezésében mérsékelt díjazásra. Az Sztv. 49. §-ának (4) bekezdése csak abban az esetben jogosítja fel a szerzőt mérsékelt díjazásra, ha a mű a javítás után sem alkalmas a felhasználásra. E rendelkezés alkalmazhatóságának tehát - helyes értelmezés szerint - alapvető feltétele, hogy a felek a mű hibájának kijavításában együttműködjenek, ám a mű felhasználásra való alkalmassága - a Ptk. vállalkozási szerződésekre vonatkozó 399. §-ában foglaltakhoz hasonlóan - mindkét fél érdekkörében vagy érdekkörén kívül felmerült okból ennek ellenére sem érhető el. A perbeli esetben azonban az alperes elzárkózott a hiba kijavításában való együttműködéstől, és miután azon előadását, miszerint azért nem jelent meg a felperesnél a felhívások ellenére, mert újabb szerződés és díjfizetés nélkül kívántak volna tőle javítás helyett bővítést, a perben bizonyítani nem tudta, ez az együttműködési kötelezettség megsértéseként értékelendő, ami viszont a kifejtettek értelmében kizárja a mérsékelt díjazásra való jogosultságát.

A felperes keresetében 11 % késedelmi kamat iránt terjesztett elő igényt. A Ptk. 301. §-ának (1) bekezdése értelmében - az időközi módosításokra is figyelemmel - a késedelmi kamat törvényes mértéke 2005. január 1-jétől kezdődően a késedelemmel érintett naptári

félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal egyező. Ezzel ellentétes kikötés hiányában tehát a felperes a tőketartozás után a törvényes mértékű késedelmi kamatot meghaladó mértékű kamatra nem tarthat igényt.

A fenti indokok alapján az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján részben, a rendelkező rész szerint megváltoztatta.

A fellebbezési eljárásban túlnyomórészt pervesztes alperest a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján pervesztessége arányában kötelezte a felperes javára a Pp. 51. §-ának (1) és (2) bekezdései valamint a 32/2033.(VIII. 23.) IM. rendelet szerint számított költségei megfizetésére.

D e b r e c e n, 2007. május 11.

Dr. Csiki Péter sk. a tanács elnöke, Süliné dr. Tózsér Erzsébet sk. előadó bíró, Dr. Veszprémy Zoltán sk. bíró

A kiadmány hitelül:

kiadó